

تعیین همبستگی هوش هیجانی با راهبردهای مدیریت تعارض بین مدیران بیمارستان‌های آموزشی قزوین، ۱۳۸۶

سودابه وطن خواه^۱/پوران رئیسی^۲/روح الله کلهر^۳
چکیده

مقدمه: امروزه تعارض در سازمان‌ها به صورت یک مسئله جدی وجود دارد، باید به خاطر داشت که این وجود تعارض نیست که باعث اختلال و از هم پاشیدگی در سازمان‌ها می‌شود، بلکه مدیریت غیراثربخش تعارض سبب نتایج نامطلوب می‌شود. این مطالعه به منظور تعیین همبستگی هوش هیجانی با راهبردهای مدیریت تعارض بین مدیران بیمارستان‌های آموزشی قزوین انجام شد.

روش بررسی: پژوهش حاضر از نوع همبستگی است؛ و به صورت مقطعی انجام شد. نمونه مورد پژوهش ۷۸ نفر از مدیران بیمارستان‌های آموزشی قزوین بود. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه هوش هیجانی شرینگ و پرسشنامه راهبردهای مدیریت تعارض رایزن؛ و پرسشنامه ویژگی‌های دموگرافیک به شیوه لیکرت جمع آوری؛ و با استفاده از شاخص‌های آمار توصیفی، آزمون همبستگی پیرسون، آزمون تی و آنالیز واریانس تحیل شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان می‌دهد که بین میزان هوش هیجانی مدیران مورد مطالعه با راهبرد عدم مقابله در مدیریت تعارض همبستگی از لحاظ آماری معنی دار معکوس وجود دارد ($P < 0.0370$). بین میزان هوش هیجانی مدیران با دو راهبرد راه حل‌گرایی و راهبرد کنترل همبستگی از لحاظ آماری معنی دار مشاهده نشد ($P > 0.05$). همچنین همبستگی هوش هیجانی با هیچ یک از ویژگی‌های فردی مدیران (سن، جنس، سابقه خدمت، سابقه مدیریت و میزان تحصیلات) از نظر آماری معنی دار نیست.

نتیجه‌گیری: میزان هوش هیجانی مدیران می‌تواند عامل مهمی در شناسایی تعارض‌ها و اتخاذ راهبرد مناسب برای مدیریت تعارض در سازمان باشد.

کلید واژه‌ها: هوش هیجانی، مدیریت تعارض، بیمارستان

◇ وصول مقاله: ۸۶/۱۲/۲۰، اصلاح نهایی: ۸۷/۴/۲، پذیرش نهایی: ۸۷/۴/۱۷

۱- استادیار گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران
۲- استادیار گروه پژوهش، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران
۳- کارشناس ارشد رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، نویسنده مسئول
(Email: r.kalhor@yahoo.com)

مقدمه

انسانی دارد. مدیران برخوردار از هوش هیجانی، رهبران مؤثری هستند که اهداف را با حداکثر بهره‌وری، رضایتمندی و تعهد کارکنان محقق می‌سازند.^[۷]

تحقیقات نشان می‌دهند که مدیر یا متخصصی که از ضریب عاطفی بالایی برخوردار باشد و از نظر فنی نیز با تجربه باشد، با آمادگی و مهارت بیشتر و سریع تراز دیگران به رفع تعارض‌های نوپا، ضعف گروهی و سازمانی و خطاهای موجود، ابهام در ارتباطات، تیرگی روابط متقابل و رموزی که ارزشمند و سودمند جلوه می‌نماید خواهد پرداخت.^[۸]

مدیر با داشتن شعور عاطفی بالا می‌تواند نسبت به تعارض آگاهی بیشتری کسب نماید و بدین وسیله سریع تر و صحیح تر تعارض را شناسایی کند و با همدلی و اطمینان به هدایت سودمند آن پردازد و از این طریق محیطی فراهم آورد که کارکنان از سلامت روان بیشتری در آن برخوردار باشند. چرا که افراد با داشتن یک رابطه سالم، احساس ارزش، پذیرش، درک حمایت، اعتماد و اهمیت می‌کنند و این تأمین کننده سلامت روانی و افزایش کارایی و سودمندی افراد است. در چنین فضایی است که مدیریت تعارض به شکل سازنده آن امکان پذیر می‌شود. بدین منظور پژوهش حاضر ارتباط هوش هیجانی با راهبردهای مدیریت تعارض را در مدیران بیمارستان‌های آموزشی قزوین موربد بررسی قرار داده است تا از نتایج حاصل از این مطالعه بتوان به حل بهتر و مؤثرتر تعارضات موجود در بیمارستان‌ها کمک نمود.

روش بررسی

پژوهش حاضر از نوع همبستگی می‌باشد که به صورت مقطعی انجام شده است. در ضمن از نظر اهداف پژوهشی در زمرة مطالعات کاربردی قرار می‌گیرد. جامعه مورد پژوهش مدیران ارشد، میانی و اجرایی^۴ بیمارستان آموزشی شهر قزوین را در بر می‌گرفت که شامل؛ رئیس بیمارستان، مدیر بیمارستان، متrown، رئیس واحد امور عمومی، رئیس واحد اداری مالی، رئیس واحد مدارک پزشکی، سوپر وایزرهای سرپرستاران بخش‌های بسترهای

امروزه تعارض سازمانی و مدیریت تعارض از جمله مباحثی است که توجه مدیران و دست اندکاران سازمان‌ها را به خود جلب کرده است. در بسیاری از سازمان‌ها (از جمله بیمارستان‌ها) تعارض به صورت یک مسئله جدی وجود دارد.^[۱] تحقیقات نشان داده‌اند که ۲۰ درصد وقت مدیران سطوح بالا و میانی سازمان در رسیدگی به نوعی تعارض صرف می‌شود.^[۲] باید به خاطرداشت، این وجود تعارض نیست که باعث اختلال و از هم پاشیدگی روابط در سازمان می‌شود، بلکه مدیریت غیر اثربخش تعارض‌ها است که سبب نتایج نامطلوب می‌شود. تعارض در حد معمول یک جنبه طبیعی و مطلوب در هر رابطه‌ای است و اگر مدیریت تعارض به شکل سازنده صورت گیرد بسیار ارزشمند خواهد بود.^[۳]

تحقیقات نشان می‌دهند که حل تعارض در سازمان‌ها نیاز به یک محیط مسالمت‌آمیز، کاهش تبعیض و برقارای عدالت، یادگیری مشارکتی، پیشگیری از خشونت و تفكیر انتقادی دارد.^[۴] بسیاری از مدیران تمایل دارند سختگیر باشند و قادر نیستند رابطه خوبی با کارکنان برقرار سازند. آنها نمی‌توانند در محیط کسب و کار، فرهنگ سازمانی، فرایند کاری و فناوری تغییر ایجاد کنند. این مدیران به رغم داشتن دانش فنی خوب، نمی‌توانند مدیران موفقی باشند. مدیران اثربخش مدیرانی هستند که به خوبی از قابلیت‌های عاطفی خود بهره می‌گیرند و رابطه اثربخش و سازنده برقرار می‌کنند. درواقع، مدیران موفق تأکید بر ارتقاء هوش عاطفی و پرورش قابلیت‌های عاطفی دارند. این مهم نشان دهنده اهمیت هوش عاطفی و کاربرد آن در سازمان هاست.^[۵] تا قبل از این یکی از عوامل موفقیت افراد را در محیط کار و زندگی میزان هوش منطقی فرد می‌دانستند، ولی پس از مطرح شدن هوش هیجانی اکثر صاحب نظران این رشته به این نتیجه رسیدند که تأثیر هوش هیجانی در موفقیت افراد در کار و زندگی می‌تواند بسیار بیشتر از هوش منطقی باشد.^[۶]

هوش هیجانی موضوعی است که سعی در تشریح و تفسیر جایگاه هیجان‌های و احساسات در توانمندی‌های

یافته ها

یافته های پژوهش پس از تحلیل آمار توصیفی نشان می دهد که ۳۴/۶ درصد مدیران (۲۷ نفر) را مردان تشکیل می دهند که بیشتر آنها در گروه سنی ۴۰-۴۹ سال (۵۳/۸ درصد) قرار داشتند. میانگین سابقه کار مدیران موردنظر مطالعه ۱۶/۸ سال و میانگین سابقه مدیریتی این مدیران ۸/۵ سال می باشد.

تعداد افراد زیر لیسانس در بین مدیران موردنظر مطالعه فقط ۴ نفر (۵/۱ درصد) بودند و ۷۴ نفر (۹۴/۹ درصد) افراد مدرک تحصیلی لیسانس و بالاتر داشتند. رشته تحصیلی اکثر مدیران پرستاری بود (۷۳/۱ درصد). چرا که تقریباً تمامی مدیران اجرایی را در بیمارستان ها پرستاران تشکیل می دهند.

میانگین کل هوش هیجانی مدیران موردنظر مطالعه نمره ۱۱۷/۳ می باشد که این میزان در بیمارستان کوثر بالاترین (نمره ۱۱۴/۸) و در بیمارستان قدس کمترین مقدار (نمره ۱۰۷/۹) را به خود اختصاص داده است. از میان راهبردهای مدیریت تعارض راهبرد راه حل گرایی با نمره ۴۰/۹ راهبرد غالب مدیران موردنظر مطالعه می باشد. نمره راهبردهای بعدی به ترتیب عبارتند از؛ راهبرد کنترل با نمره ۳/۸۴ و راهبرد عدم مقابله با نمره ۳/۴۸ (جدول ۱).

نتایج آمار استنباطی نشان می دهد که بین هوش هیجانی مدیران موردنظر مطالعه با سن، جنس، وضعیت تأهل، سابقه خدمت و سابقه مدیریت رابطه معنی داری وجود ندارد ($P>0/05$).

یافته های پژوهش نشان می دهد که بین راهبرد عدم

بیمارستان های تحت بررسی می شد. به دلیل محدود بودن حجم جامعه آماری از روش نمونه گیری خاصی استفاده نشد و کلیه مدیران ارشد، میانی و اجرایی در ۴ بیمارستان آموزشی شهر قزوین مورد مطالعه قرار گرفتند.

در این پژوهش ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه بود که به وسیله مدیران تکمیل شد. پرسشنامه شامل ۳ قسمت اصلی بود؛ قسمت اول شامل مشخصات کلی مدیران موردنظر مطالعه بود که حاوی ۸ سؤال در رابطه با مدیران بود. قسمت دوم، پرسشنامه هوش هیجانی شرینگ بود که شامل ۳۳ سؤال ۵ گزینه ای بود و به شیوه لیکرت طراحی شده و از ۱-۵ امتیاز بندی شده بود. در نهایت قسمت سوم، پرسشنامه راهبردهای مدیریت تعارض را بنزد که ۵ شیوه مدیریت تعارض را در درون ۳ راهبرد کنترل، عدم مقابله و راه حل گرایی موردنظر سنجش قرار می داد. این پرسشنامه شامل ۳۰ سؤال ۷ گزینه ای بود که به شیوه لیکرت طراحی و از ۱-۷ امتیاز بندی شده بود. [۴] اعتبار و روایی پرسشنامه هوش هیجانی شرینگ در مطالعه منصوری [۱۰] و همچنین پرسشنامه راهبردهای مدیریت تعارض در مطالعه قربانی [۱۱] مورد تأیید قرار گرفته است. در نهایت از ۸۲ پرسشنامه توزیع شده تعداد ۷۸ پرسشنامه به صورت کامل به پژوهشگر بازگردانده شد در این پژوهش شاخص های آمار توصیفی (جدول توزیع فراوانی، نمودارهای توصیفی، میانگین، انحراف معیار، میانه و ...) و استنباطی (همبستگی پیرسون، آزمون آنالیز واریانس) موردن استفاده قرار گرفت. کلیه تجزیه و تحلیل های آماری با استفاده از نرم افزار spss انجام شد.

جدول ۱: میانگین هوش هیجانی و راهبردهای مدیریت تعارض به تفکیک بیمارستان

بیمارستان							متغیر
میانگین نمره ممکن	حداکثر نمره ممکن	کوثر	قدس	بوعلی	رجایی		
۱۶۵	۱۱۲/۳	۱۱۴/۸	۱۰۷/۹	۱۱۲/۶	۱۱۴	هوش هیجانی	
۷	۴/۰۹	۴/۱۰	۳/۶۳	۴/۲۵	۳/۳۴	راهبرد راه حل گرایی	
۷	۳/۴۸	۳/۴۳	۳/۴۷	۳/۸۳	۳/۱۹	راهبرد عدم مقابله	
۷	۳/۸۴	۳/۶۷	۳/۷۱	۳/۸۷	۴/۰۷	راهبرد کنترل	

کارکنان و اثربخشی سازمان خود شوند. آنچه که تأثیر بسزایی در انتخاب سبک مدیریت تعارض مدیران دارد، میزان برخورداری آنان از هوش هیجانی است.

یافته ها نشان می دهد میانگین هوش هیجانی مدیران مورد مطالعه ۱۱۷/۳ (از ۱۶۵) است که این میزان به مطالعه فهیم دوین نزدیک می باشد. همچنین از بین راهبردهای مدیریت تعارض راهبرد غالب انتخابی توسط مدیران برای حل تعارضات راهبرد راه حل گرایی (نمود ۴۰۹ از ۷) می باشد که با نتایج فهیم دوین همسوی دارد.^[۱۲]

پژوهش ها سبک راهبرد راه حل گرایی را راهبردی مطلوب در مدیریت تعارض معرفی کرده اند چرا که با استفاده از این سبک، رسیدن به اهداف بیشتر تحقق می یابد.^[۱۳] در این روش مدیر با همکاری و مشارکت و همفکری کارکنان به بررسی راه حل های موجود برای مواجه شدن با تعارض می پردازد و سعی می کند تا بهترین راه حل را انتخاب کند.^[۱۴]

بین سن و هوش هیجانی در مدیران تحت بررسی ارتباط معنی داری وجود ندارد. یافته های تحقیق در این زمینه با مطالعات گلمن (۱۹۹۵) و فهیم دوین همسو و با یافته های منصوری همسوی ندارد.

گلمن هوش هیجانی را مجموعه ای از توانایی ها، قابلیت ها و مهارت های اکتسابی و استعداد ارشی می داند و معتقد است که ارتقاء آن نیاز به تدبیر آموزشی خاص دارد و سن به تنهایی نمی تواند عامل مهمی در افزایش یا کاهش آن باشد. لازم به ذکر است که جامعه تحت بررسی را از نظر سن می توان میانسال فرض کرد زیرا که میانگین مدیران تحت بررسی ۴۷/۳ سال می باشد.

بین دو متغیر هوش هیجانی و سابقه خدمت رابطه معنی داری وجود ندارد. بدین معنی که افزایش سابقه کار مدیر با افزایش یا کاهش هوش هیجانی او ارتباطی ندارد. این یافته ها با نتایج فهیم دوین همسوی دارد. هوش هیجانی مدیر صرفاً بالا رفتن سالهای خدمت و سالهای حضور در محل کار (بیمارستان) افزایش نمی یابد، بلکه فرد، باید بخشنی از آن را ذاتی، و بخش دیگر را از طریق آموzesش های خاص فرآگیرد. لازم به ذکر است که جامعه

مقابله با جنس و سابقه مدیریت رابطه معنی داری وجود ندارد ($P>0/05$). ولی بین راهبرد عدم مقابله با سن و سابقه خدمت رابطه معنی دار وجود دارد ($P=0/0001$).

بین راهبرد راه حل گرایی مدیران مورد مطالعه با سن، جنس، سابقه خدمت و سابقه مدیریت رابطه معنی داری وجود ندارد ($P>0/05$).

نتایج نشان می دهد که بین راهبرد کنترل مدیران مورد مطالعه با سن، جنس، سابقه خدمت و سابقه مدیریت رابطه معنی داری وجود ندارد ($P>0/05$).

تجزیه و تحلیل آنالیز واریانس نشان می دهد که بین میزان هوش هیجانی مدیران مورد مطالعه و راهبردهای مدیریت تعارض (عدم مقابله، راه حل گرایی و کنترل) با میزان تحصیلات، رشته تحصیلی و پست سازمانی مدیران رابطه معنی داری وجود ندارد ($P>0/05$).

نتایج حاصل از آزمون همبستگی پیرسون نشان می دهد که بین هوش هیجانی و راهبرد عدم مقابله در مدیریت تعارض ارتباط معنی داری وجود دارد ($P=0/370$). بنابراین فرضیه پوچ رد می شود. البته ارتباط این دو متغیر از نوع معکوس (منفی) می باشد. یعنی هرچه اندازه هوش هیجانی بالا باشد احتمال استفاده از راهبرد عدم مقابله کمتر است و بالعکس.

از نتایج حاصل از آزمون همبستگی پیرسون چنین نتیجه گرفته می شود که بین هوش هیجانی و راهبرد راه حل گرایی در مدیریت تعارض ارتباط معنی داری وجود ندارد ($P=0/106$).

نتایج حاصل از آزمون همبستگی پیرسون نشان می دهد که بین هوش هیجانی و راهبرد کنترل در مدیریت تعارض ارتباط معنی داری وجود ندارد ($P=0/179$).

بحث و نتیجه گیری

وجود تعارض و اهمیت آن در سازمان ها، آنچه در این میان از اهمیت بسزایی برخوردار است، شیوه هایی می باشد که مدیران در برخورد با تعارض و برای حل آن در پیش می گیرند. مدیران سازمان ها با انتخاب شیوه های مناسب در برخورد با تعارض می توانند موجب افزایش کارایی

تعارضات در سازمان راهبرد راه حل گرایی می باشد که از این نظر با یافته های وايدر و هاتفلد، افزالور و همکاران و فهیم دوين همسوبي دارد. نتایج دیگر تحقیق نشان می دهد که راهبرد راه حل گرایی مؤثرترین روش در حل تعارض است، که لازمه آن مشارکت، همفکري و همکاري است و تنها در محيطى که راستي، صداقت و برابري وجود دارد به بهترین وجه، مؤثر واقع می شود.^[۱۷]

بنابراین می توان نتيجه گرفت که تنها افرادي می توانند چنین محيط هاي را خلق کنند که داراي هوش هيچاني بالا باشند تا موقعيت را در جهت ايجاد جو دوستانه و بدون بردو باخت "تغيير دهنند.

در نهايىت با توجه به یافته هاي اين پژوهش و نتایج پژوهش هاي مشابه مبنى بر وجود رابطه بين ميزان هوش هيچاني و اتخاذ راهبردهای مدیریت تعارض و با توجه به اين که هوش هيچاني يك ويزگي آموختني و اكتسابي می باشد، لذا پيشنهاد می گردد برنامه هاي آموزشی خاصی در جهت افزایش هوش هيچاني مدیران و حتى ساير کارکنان در سازمان ها بالاخص بيمارستان ها به اجرا گذاشته شود تا با شناخت به موقع و برخورد صحيح با تعارضات سازمانی، كنترل و مدیریت صحیح تعارضات امكان پذير گردد.

همچنین با توجه به اهميت هوش هيچاني در ميزان موفقیت مدیران در انجام وظایف مدیریتی خود می توان هوش هيچاني را به عنوان يکی از عوامل مهم و تأثير گذار در گرینش مدیران و بكارگيري آن در فرآيند استخدام و ارتقاء شغلی مدیران به حساب آورد.

فهرست منابع

- سلطاني، ايرج. تعارض فردی در سازمان. مجله تدبیر. شماره ۸۲ ص ۱۳۷۷-۱۳۷۸.
- تماس، اشميit. راهبردهای مدیریت تعارض در مدیران عالي. ترجمه عباس محمدزاده و آرمي مهروران. مجله دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه فردوسی مشهد. شماره ۱۲، ص ۵۸-۱۳۷۲.
- گنلر. روانشناسی اجتماعی تعليم و تربیت. ترجمه یوسف كريمي. تهران؛نشر ويرايش. ۱۳۷۸.

تحت بررسی را از نظر سابقه خدمت می توان افراد با تجربه فرض کرد زيرا که در حدود ۶۶/۷ درصد افراد سابقه کاري بين ۱۹-۱۰ سال دارند و ميانگين سابقه کاري مدیران مورد مطالعه ۱۶/۷ سال می باشد.

بين هوش هيچاني مدیران و انتخاب راهبرد عدم مقابله رابطه معنى داري وجود دارد که اين رابطه از نوع معکوس می باشد. بدین مفهوم که هر چه ميزان هوش هيچاني مدیران افزایش می یابد احتمال استفاده از اين راهبرد کاهش می یابد و بالعكس که اين نتایج ناهمسو با مطالعات فهیم دوين و افزالور و همکاران می باشد. مدیری که هوش هيچاني بالاي دارد نمی تواند نسبت به احساسات و عواطف کارکنان خود همچنین مسائلی که در سازمان اتفاق می افتدي بى تفاوت باشد؛ از اين رو راهبرد عدم مقابله را برای حل تعارض انتخاب نمی کند، بلکه به دنبال یافتن يك راه حل منسجم برای طرفين درگير تعارض است.^[۱۵] بين هوش هيچاني مدیران و انتخاب راهبرد كنترل (رقابت) ارتباط معنى داري وجود ندارد. یافته هاي تحقيق در اين زمينه با نتایج تحقیق افزالور و همکاران و فهیم دوين همسو نمی باشد. مدیری که برای حل تعارضات از راهبرد كنترل استفاده می کند، برخلاف خواسته هاي طرف مقابل عمل می کند. توجه به برآوردن منافع خود بدون توجه به اين که اين امر منجر به تضاد با فرد دیگری می گردد، دارد. مدیر در اين راهبرد افراد را تحت فشار قرار می دهد و خواسته ها یا ديدگاه ها و نظرات خود را به آنها تحمل می نماید. اما اين فشارهای عاطفي در نهايىت منجر به خشم و دشمنی خواهد شد و شکست سازمان را در پي خواهد داشت. روابط اجتماعي مطلوب و احساس همدردي با ديگران از جمله ويزگي هاي افراد با هوش هيچاني بالا است که مانع از آن می شود تا مدیر از راهبرد كنترل در مدیریت تعارض استفاده نماید.^[۱۶]

در اين پژوهش بين هوش هيچاني مدیران و انتخاب راهبرد راه حل گرایي ارتباط معنى داري مشاهده نشد که اين نتایج با نتایج مطالعات افزالور و همکاران و فهیم دوين ناهمسو می باشد. البته یافته هاي اين پژوهش نشان می دهند که راهبرد مورد استفاده (غالب) مدیران در حل

۱۶. گلمن، دانیل. هوش عاطفی. چاپ اول. ترجمه حمید رضا بلوچ. تهران؛ انتشارات جیحون، ۱۳۷۹.
۱۷. Bleak, R And Mouton, J. S. *The Managerial Grid*. Houston: Gulf Publishing Co. (1964).
4. Katherine, M. *The Competent Manager: A Model For Effective Performance*. New Heaven Press Yale University Press. (1995) ; 35-74.5. Page S. *Establishing a system of policies and procedures*. Westerville: Process Improvement Publishing, 1998.
۵. بابایی، محمد علی؛ مومنی، نونا. تأثیر هوش عاطفی بر اثربخشی مدیران. مجله تدبیر. اسفند ماه شماره ۱۶۶، صص ۳۶-۳۹. ۱۳۸۴.
6. Golman,D. *Emotional Intelligence: Why It Can Matter More Than Iq?* New York. Bantam Books. (1995) ; 55-68.
۷. مختاری پور، مرضیه؛ سیادت، سیدعلی. *مدیریت و رهبری با هوش هیجانی*. مجله تدبیر. بهمن ماه شماره ۱۶۵، صص ۲۰-۲۴. ۱۳۸۴.
۸. کوپر. ارزش شعور عاطفی در مدیریت سازمان‌ها. ترجمه علیرضا عزیزی. مجله تدبیر. شماره ۸، ص ۵۶-۵۸. ۱۳۷۷.
۹. مقیمی، سیدمحمد. *سازمان و مدیریت رویکردی پژوهشی*. چاپ اول. تهران؛ انتشارات ترمه. ۱۳۷۷.
۱۰. منصوری، بهزاد. *هنچاریابی آزمون هوش هیجانی سریا شرینگ برای دانشجویان دوره کارشناسی ارشد دانشگاه‌های دولتی مستقر در تهران*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. تهران؛ دانشکده روانشناسی دانشگاه علامه طباطبائی. ۱۳۸۱.
۱۱. قربانی، محمد. *بررسی نقش راهبردهای مدیریت تعارض در اثربخشی آموزشگاه‌های ابتدایی، راهنمایی و متوسطه- ارائه الگو*. رساله دکتری. تهران؛ دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات. ۱۳۷۸.
۱۲. فهیم دوین، حسین. *رابطه هوش عاطفی و مهارت‌های ارتباطی با راهبردهای مدیریت تعارض بین مدیران آموزشی و اجرایی دانشکده‌های تربیت بدنی دانشگاه‌های ایران- ارائه الگو*. رساله دکتری. تهران؛ دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات. ۱۳۸۴.
13. Weider, H. D And Hartfield, J. D. *Superior's Conflict Management Strategies And Subordinate Outcomes Management*. Commucation Quarterly. (1996) ;Vo 10. N2.
۱۴. براز جزایری، سیداحمد. *مهارت‌های مدیریت تعارض*. مجله تدبیر. شماره ۸۶، صص ۲۲-۲۶. ۱۳۷۷.
15. Afzalur, Rahim, Climent And Others. *A Model Of Emotional Intelligence, Conflict Management Sterategies. A Stuady In Seven Countries*. International Journal Of Organizational Analysis. (2002) ; Vol-10,No4,pp319-323.

Correlation between Emotional Intelligence (EI) with Conflict Management Strategies in Managers of Qazvin Teaching Hospitals, 2007

Vatan Khah S.¹ / Raeesi P.² / Kalhor R.³

Abstract

Introduction: Nowadays conflict is a serious problem in organizations, but conflict isn't reason for corruption in organizations for its nature. Ineffectiveness conflict management is the reason of undesirable outcomes. This study was carried out to determine correlation between emotional intelligence with conflict management strategies in managers of Qazvin Teaching Hospitals.

Methods: This is a correlation cross sectional study. Sample subjects were 78 managers of Qazvin teaching hospitals. The Data were collected by Shearing's Emotional Intelligence questionnaire (EIQ), Robbins' Conflict Management Strategies questionnaire (CMSQ), and a demographic characteristics questionnaire, Likert,s scale. was used to score questions. The data analyzed by descriptive statistical indexes, Pearson's correlation coefficient, independent T test, and one way ANOVA.

Results: Findings showed that between managers EI with avoidance strategy in conflict management was significant negative correlation ($\gamma = -0.370$), no correlation observed between EI with two strategies control and collaboration in conflict management ($P>0.05$). Also there was no correlation between EI and managers demographic characteristics (age, gender, job experience, management experience and educational degree).

Conclusion: Management EI can be an important factor in diagnosis and selecting the best strategy for conflict management in organization.

Keywords: *Emotional Intelligence, Conflict Management, Hospital*

1- Assistant professor, School of Management and Medical Information Sciences. Iran University of Medical Sciences
 2- Assistant professor, School of Management and Medical Information Sciences. Iran University of Medical Sciences
 3- M.A Student of Health Service Management, School of Management and Medical Information Sciences. Iran University of Medical Sciences